Lehdistötiedote 31.8.2016

Helikobakteeri-infektion uusi diagnostiikka

Suomessa kehitetty helikobakteeri-infektion uusi diagnostiikka mahdollistaa yksilöllisemmän hoidon valinnan ja mahalaukun tähystysten vähentämisen

Moni suomalainen on sairastanut tai sairastaa tietämättään helikobakteerin aiheuttamaa infektiota. Helikobakteeri aiheuttaa mahalaukun vuosikymmeniä kestävän infektion ja se on tärkein pitkittyneen mahalaukun tulehduksen syy. Osalla potilaista infektio ja siitä seurannut mahalaukun tulehdus aiheuttavat ylävatsavaivoja. Helikobakteeri-infektion saaneista potilaista 10–20 %:lla tulehdus johtaa vuosien kuluessa maha- tai pohjukaissuolihaavan kehittymiseen, ja infektio myös lisää mahasyövän riskiä 2–6-kertaiseksi. Vanhemmilla ikäluokilla infektio on nuoria yleisempi; esimerkiksi vuonna 1955 syntyneillä infektion yleisyys on 35 % ja vuonna 1975 syntyneillä noin 15 %. Yleisyytensä vuoksi helikobakteeri-infektio on merkittävä väestön terveyteen vaikuttava tauti.

Helikobakteeri-infektioon liittyvien vakavien seurausten vuoksi infektio on syytä hoitaa hyvin. Ensimmäinen hoito kuitenkin epäonnistuu varsin usein, vaikka hoidossa käytettäisiin suositeltuja lääkkeitä. Esimerkiksi suomalaisessa noin tuhannen potilaan aineistossa on havaittu ensimmäisen hoidon epäonnistuneen noin 30 %:lla niistä potilaista, joilla hoidon jälkeen on otettu seurantanäyte. Syynä hoidon epäonnistumiselle on usein bakteerikannan vastustuskyky eli resistenssi ensisijaisesti käytetylle antibiootille. Resistenssiä ei ole tähän asti pystytty määrittämään ilman mahalaukun tähystyksessä otettuja näytteitä.

Suomalainen diagnostiikka-alan yritys Mobidiag Oy on kehittänyt testin, jolla helikobakteerin lääkeresistenssi ensisijaisesti käytetylle klaritromysiini-antibiootille on havaittavissa ulostenäytteestä. Yhtyneet Medix Laboratoriot Oy:n selvityksessä helikobakteerin resistenssiä klaritromysiini-antibiootille aiheuttava bakteerin mutaatio havaittiin 29 %:ssa niistä ulostenäytteistä, joissa bakteeri todettiin nukleiinihappojen osoituksella.

Uusi ulostenäytteestä tehtävä helikobakteeritutkimus voi oleellisesti parantaa hoitotuloksia mahdollistaessaan perustellun toissijaisen lääkevalinnan jo ensimmäiseksi lääkkeeksi niille potilaille, joilla lääkeresistenssi havaitaan infektion toteamisen yhteydessä. Tämä mahdollistaa sekä nopeamman tehokkaan hoidon toteuttamisen, että vähentää turhien tehottomien antibioottien käyttöä helikobakteeri-infektion hoidossa. On myös oletettavaa, että tutkimus tulee vähentämään merkittävästi helikobakteeri-infektion hoito-ongelmien vuoksi tehtävien mahalaukun tähystysten määriä. Siten tämä Suomessa kehitetty helikobakteeri-infektion uusi diagnostiikka mahdollistaa uuden tehokkaamman hoitokäytännön. Tutkimus on juuri otettu lääkäreiden käyttöön Yhtyneet Medix Laboratoriot Oy:n tuottamana.

Lisätietoja antavat:

Sakari Jokiranta, dos., erik. lääk., Yhtyneet Medix Laboratoriot Oy ja Helsingin yliopisto (050-5471184; sakari.jokiranta@medix.fi ja sakari.jokiranta@helsinki.fi)

Martti Färkkilä, professori ja ylilääkäri, HYKS-Vatsakeskus ja Helsingin yliopisto (040-5566507; martti.farkkila@hus.fi)

Tuomas Tenkanen, toimitusjohtaja, Mobidiag Oy (050-5534980; tuomas.tenkanen@mobidiag.com)